

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)
พุทธศักราช ๒๕๕๗

ข้อก่อเหตุความดุลภาคการรัฐธรรมนูญ

ราชบาน
KPT3370
ธ3559
2549 ณ.3

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)
พุทธศักราช ๒๕๔๕

ข้อกำหนดคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

ISBN	๙๗๒-๗๑๒๔๕-๓๗-๑
ชื่อหนังสือ	ข้อกำหนดคุณภาพดุลยาการรัฐธรรมนูญ
ปีที่พิมพ์	พฤษจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕
จำนวนที่พิมพ์	๕,๐๐๐ เล่ม
ขัดทำโดย	สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ อาคารบ้านเจ้าพระยาธนารักษ์เบศร์ ๓๒๖ ถนนจักรเพชร แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๖๒๒๓ ๕๖๐๐ โทรสาร ๐ ๒๖๒๒๓ ๕๖๓๕ www.concourt.or.th
พิมพ์ที่	บริษัท 99 กรุ๊ป เทρคดิ้ง เชีึนเตอร์ จำกัด ๑๘๗/๓ หมู่ ๑ ตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ๒๔๑๘๐

คำนำ

คณะกรรมการป้องกันปราบปรามประชาริปป์ไทย อันมีพระมหาจัตุริษทรงเป็นประธานฯ ได้กระทำการขึ้นตามการป้องกันปราบปรามแผ่นดินเป็นผลสำเร็จ เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ และได้ออกประกาศและคำสั่งของคณะกรรมการป้องกันฯ ขึ้นให้บังคับระหว่างวันที่ ๑๕ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ และในประกาศคณะกรรมการป้องกันฯ ฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๕ ให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ วุฒิสภา สภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการรัฐธรรมนูญและศาลรัฐธรรมนูญสืบสุดคล่อง

ต่อมาคณะกรรมการป้องกันปราบปรามประชาริปป์ไทย อันมีพระมหาจัตุริษทรงเป็นประธานฯ ได้ประกาศให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ นี้ผลให้บังคับ ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ ซึ่งน่าจะเป็นวันที่ ๒๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการรัฐธรรมนูญทำหน้าที่แทนศาลรัฐธรรมนูญ และสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ทำหน้าที่ธุรการและการอื่นใดตามที่ประธานคณะกรรมการรัฐธรรมนูญอนุมัติ และเพื่อให้การดำเนินการค้านอรรถกิจคู่ต่าง ๆ สามารถดำเนินการได้ คณะกรรมการรัฐธรรมนูญได้จัดทำข้อกำหนดคณะกรรมการรัฐธรรมนูญว่าด้วยองค์คุณะในการพิจารณาพิพากษา วิธีพิจารณา และการดำเนินใจฉัน พ.ศ. ๒๕๔๕ ขึ้นให้บังคับ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จึงได้รวบรวมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ และข้อกำหนดคณะกรรมการรัฐธรรมนูญว่าด้วยองค์คุณะในการพิจารณาพิพากษา วิธีพิจารณา และการดำเนินใจฉัน พ.ศ. ๒๕๔๕ พร้อมระเบียบที่เกี่ยวข้อง เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในวงงาน ตลอดถึงหน่วยงานราชการ และประชาชน เพื่อให้ได้รับทราบและนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี การปฏิบัติราชการและใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องด้านสมควร

ในเรื่อง ดังนี้

(นายไพบูลย์ วรacha พิพูลร์)

เลขานุการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๕

สารบัญ

หน้า

คำนำ

๑.	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจกรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕	๑
	- มาตรา ๗๕ ว่าด้วยคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ	๑๙
๒.	ประกาศ เรื่อง รายชื่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ	๑๕
	ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจกรไทย (ฉบับชั่วคราว)	
	พุทธศักราช ๒๕๔๕	
๓.	ข้อกำหนดคณะกรรมการรัฐธรรมนูญว่าด้วยองค์คณะในการพิจารณาพิพากษา วิธีพิจารณา และการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๔๕	๑๗
	- หมวด ๑ บททั่วไป	๑๘
	- หมวด ๒ องค์คณะในการพิจารณาพิพากษาและวิธีพิจารณา	๒๐
	- หมวด ๓ การทำคำวินิจฉัยหรือกำสั่ง	๒๕
	- หมวด ๔ บทสุดท้าย	๒๖
๔.	แบบพิมพ์ของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ	๒๗
๕.	ตราประทับคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ	๕๗
๖.	ระเบียบคณะกรรมการรัฐธรรมนูญว่าด้วยการรักษาและความเรียบร้อยในที่ทำการ หรือบริเวณที่ทำการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญและการเข้าฟังการไต่สวนของคณะกรรมการ รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๕	๕๙

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว)
พุทธศักราช ๒๕๔๕

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(ฉบับชั่วคราว)

พุทธศักราช ๒๕๔๕

สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

สยามนิทราบชิราช บรมนาถบพิตร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๕

เมื่อปีที่ ๖๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

คำประらく

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤทธิคินทร
สยามนิทราบชิราช บรมนาถบพิตร มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ โปรดพระบรมราชโองการฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่ท้วนหน้าคณะปฏิรูปการปักธงในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหาปาริชิทธิธรรมเป็น
ประมุข ซึ่งได้กระทำการยึดอำนาจการปักธงแห่งนี้เป็นผลสำเร็จ เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน
พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้นำความกราบบังคมทูลว่า เหตุที่ทำการยึดอำนาจและประกาศให้ยกเลิก
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเสียนั้น ก็โดยประจวนใจแก้ไขความเสื่อมศรัทธาในการบริหาร
ราชการแห่งนี้ ความไม่ประสิทธิภาพในการควบคุมการบริหารราชการแห่งนี้ด้วยการตรวจสอบ
การใช้อำนาจรัฐ ทำให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบขึ้นอย่างกว้างขวาง โดยมีอาจหาด้วนผู้กระทำ
ความผิดมาลงโทษได้ อันเป็นวิกฤติการณ์ร้ายแรงทางการเมืองการปักธง และปัจจุบันความชัดแจ้ง
ในมวลหมู่ประชาชนที่ถูกปลูกปั้นให้แบ่งแยกเป็นฝักเป็นฝ่ายจนเสื่อมสภาพความรู้สึกสามัคคีของชน

ในชาติอันเป็นวิกฤติการณ์รุนแรงทางสังคม แม้หลายภาคส่วนจะໄດ້ใช้วิถีความพิทักษ์แก่ไขวิกฤติการณ์ ดังกล่าวแล้วแต่ก็ไม่เป็นผล กลับมีแนวโน้มว่าจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นจนถึงขั้นใช้กำลังเข้าประทกัน ซึ่งอาจมีการสูญเสียชีวิตและเดือดเนื้อได้ นับว่าเป็นภัยตราครัวใหญ่หลวงต่อระบบของการปกครอง ระบบเศรษฐกิจ และความสงบเรียบร้อยของประเทศ จำเป็นต้องกำหนดกลไกทางปกครองที่เหมาะสมแก่ สถานการณ์เพื่อใช้ไปพลางก่อน โดยคำนึงถึงหลักนิติธรรมตามประเพณีการปกครองของประเทศไทย ในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากรุณาธิคุณเป็นประมุข การพึ่งฟุ่ความรู้รักสามัคคี ระบบเศรษฐกิจและความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง การเสริมสร้างระบบการตรวจสอบทุจริตที่เข้มแข็งและ ระบบจริยธรรมที่ดีงาม การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน การปฏิรูปิตาณกฏจัตร สหประชาชาติ พันธกรณีตามสนธิสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ การส่งเสริมสันພันธไมตรี กับนานาประเทศ การดำเนินการด้วยความมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางจากประชาชนในทุกขั้นตอน เพื่อให้ การเป็นไปตามที่คณะกรรมการปฏิรูปการปกครองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากรุณาธิคุณเป็นประมุข ได้นำความกราบบังคมทูล จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมให้ใช้บทบัญญัติต่อไปนี้ เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) จนกว่าจะได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญที่จะได้ จัดทำร่างขึ้นและนำเข้าทูลเกล้าฯ ทูลกระหม่อมถวาย

รูปแบบรัฐ

มาตรา ๑ ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกกิ่วได้

พระมหากรุณาธิคุณเป็นประมุขและทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย

องค์พระมหากรุณาธิคุณเป็นที่เกรียงกาраж ผู้ใจจะละเมิดมิได้ และ จะกล่าวหาหรือฟ้องร้องในทางใด ๆ มิได้

อำนาจอธิปไตย

มาตรา ๒ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากรุณาธิคุณเป็นประมุข

ทรงใช้อำนาจนั้นทางสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คอมරัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความ เสมอภาคของชาวไทย

มาตรา ๓ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ

เสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชันชาวไทยโดยได้รับการคุ้มครองตามประเพณีการปกครอง ประเทศไทยในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากรุณาธิคุณเป็นประมุขและตามพันธกรณีระหว่าง ประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่แล้ว ย่อมได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญนี้

องค์มนตรี

มาตรา ๔ พระมหากษัตริย์ทรงเลือกและแต่งตั้งประธานองค์มนตรีคนหนึ่ง และองค์มนตรีอื่น อีกไม่เกินสิบแปดคน ประกอบเป็นคณะกรรมการ

การเลือก การแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่งประธานองค์มนตรีและองค์มนตรีอื่น ให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย

ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธาน องค์มนตรี และให้ประธานองค์มนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งองค์มนตรีอื่น

สภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้มีสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนไม่เกินสองร้อยห้าสิบคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้มีสัญชาติไทยโดยคำนิค และมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี

ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่สภาพูรณาจารย์ วุฒิสภา และรัฐสภา

ในการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้คำนึงถึงบุคคลจาก กลุ่มต่าง ๆ ในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม และภาควิชาการ จากภูมิภาคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

ในกรณีที่มีกฎหมายห้ามมิให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางการเมือง มิให้นำกฎหมายนั้นมาใช้บังคับ แก่การได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การสืบสุด
สมาชิกภาพ

มาตรา ๖ สมาชิกภาพของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติสืบสุดลง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออกจาก

(๓) ขาดคุณสมบัติความที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕

(๔) ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี

(๕) สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีดิใช้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๘

ประธานและรอง
ประธานสภานิติ
บัญญัติแห่งชาติ

มาตรา ๗ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นประธานสภาก หนึ่ง และเป็นรองประธานสภากันหนึ่งหรือหลายคนตามที่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ให้นำความในมาตรา ๖ มาใช้บังคับแก่การพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาก และรองประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วยโดยอนุโลม

ให้ประธานคอมมิเตี๊ยความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้ง สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และการแต่งตั้งประธานสภากและรองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

มติให้สมाचิกพันจาก
สมाचิกภาพ

มาตรา ๘ ในกรณีที่สำนักงานนิติบัญญัติแห่งชาติผู้ใดกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสีย
เกียรติศักดิ์ของการเป็นสมາชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือมีพฤติกรรมใดอันเป็นการขัดขวางต่อการปฏิบัติ
หน้าที่ของสำนักงานนิติบัญญัติแห่งชาติ สำนักงานนิติบัญญัติแห่งชาติจำนวนไม่น้อยกว่าสิบคน
มีสิทธิเข้าซื้อห้องของต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อให้ผู้นั้นพ้นจากสมາชิกภาพ

มติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้สำนักพันจากสมາชิกภาพตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคะแนนเสียง
ไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสำนักทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในวันลงคะแนน

การประชุม

มาตรา ๙ การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติต้องมีสำนักงานประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
ของจำนวนสำนักทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

สภานิติบัญญัติแห่งชาตินี้อาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของ
ประธานสภารองประธานสภาระและกรรมนักการ วิธีการประชุม การเสนอและพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติ
การเสนอญัตติ การอภิปราย การลงมติ การตั้งกระทู้ถาม การรักษาเรื่องเบียบและความเรียบร้อย และ
กิจการอื่นเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

การตรา
พระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๐ พระมหากรุณาธิคุณเจ้าฯทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและขั้นตอนของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ภายใต้บังคับมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสำนักงานนิติบัญญัติ
แห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี แต่ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับวิชา
การเงิน จะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับวิชาการเงินตามวรรคสอง หมายความถึงร่างพระราชบัญญัติว่าด้วย
ข้อความดังต่อไปนี้ทั้งหมดหรือแต่เพียงหนึ่งอย่างใด ก่อไว้ด้วย การตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง
แก้ไข ผ่อน หรือวางแผนการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา จ่าย โอน
หรือก่อภาระผูกพันเงินแผ่นดิน การลดรายได้แผ่นดิน การถูกเงิน การคำปรึกัน หรือการใช้เงินกู้ หรือ
ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติซึ่งสำนักงานนิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้เสนอจะเป็น
ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับวิชาการเงินหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่จะ
วินิจฉัย

การตั้งกระถุก

มาตรา ๑๑ ในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกทุกคนมีสิทธิ์ตั้งกระถุกตามรัฐมนตรี ในเรื่องใดอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรีย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อเห็นว่าเรื่องนั้นขับไม่ควร เปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือเมื่อเห็นว่าเป็นกระถุก ที่ต้องห้ามตามข้อบังคับ

ในการมีปีญหาสำคัญ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจะเข้าชื่อ เสนอผู้ตัดข้อเบ็ดอกไปรายเพื่อซักถามข้อเท็จจริงจากคณะกรรมการรัฐมนตรีที่ได้ แต่จะลงมติไว้วางใจหรือ ไม่ไว้วางใจไม่ได้

การเปิดอภิปราย ทั่วไป

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่มีปีญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินที่คณะกรรมการรัฐมนตรี เห็นสมควรจะรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นายกรัฐมนตรีจะแจ้งไปยัง ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะลงมติในปีญหาที่อภิปรายมิได้

เอกสารลับและ ความลับกัน

มาตรา ๑๓ ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผู้ใดจะกล่าวถ้อยคำใด ๆ ในทางแฉลง ข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือออกเสียงลงคะแนน ย่อมเป็นเอกสารลับโดยเด็ดขาด จะนำไป เป็นเหตุฟ้องร้องว่ากล่าวผู้นั้นในทางใดมิได้

เอกสารลับที่นับญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ให้คุณครองถึงกรรมการของสภา ผู้พิพันพ์ ผู้โฆษณาภาระงาน การประชุมโดยคำสั่งของสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือคณะกรรมการบริหาร บุคคลซึ่งประธานในที่ประชุม อนุญาตให้แตลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตลอดจน ผู้ดำเนินการถ่ายทอดการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ที่ได้รับ อนุญาตจากประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติคำว่า แต่ไม่คุณครองสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้กล่าว ถ้อยคำในการประชุมที่มีการถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ หากถือถ้อยคำที่กล่าว ในที่ประชุมไปปรากฏอกบกบังวนสภานิติบัญญัติแห่งชาติและการกล่าวถ้อยคำนั้นมีลักษณะเป็น ความผิดอาญาหรือละเมิดสิทธิในทางแพ่งต่อบุคคลอื่นซึ่งมิใช่รัฐมนตรีหรือสมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ

ในการมีปีญหาสำคัญในทางแพ่งต่อรัฐมนตรีในคดีอาญา ให้ศาลพิจารณาคดีต่อไปได้ เว้นแต่ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติร้องขอให้ด้วยการพิจารณาคดี

คณะกรรมการตี

มาตรา ๑๔ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีคนหนึ่ง และรัฐมนตรีอีกจำนวนไม่น้อยสามสิบห้าคนตามที่นายกรัฐมนตรีถวายคำแนะนำ ประกอบเป็นคณะกรรมการตีที่นับบริหารราชการแผ่นดิน

พระมหากษัตริย์ทรงไว้ว่าชี้พระราชน้ำใจในการให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามที่ประธานคณะกรรมการตีความมั่นคงแห่งชาติถวายคำแนะนำ และให้รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามที่นายกรัฐมนตรีถวายคำแนะนำ

การแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและการให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ให้ประธานคณะกรรมการตีความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งสมាជिकสภานิตบัญญัติแห่งชาติ สมាជิคสภาร่างรัฐธรรมนูญ หรือกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ในขณะเดียวกันมิได้

นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีมีสิทธิเข้าร่วมประชุมชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมสภานิตบัญญัติแห่งชาติ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

พระราชกำหนด

มาตรา ๑๕ ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ความปลอดภัยของประเทศไทย ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณสุข หรือเมืองมีความจำเป็นต้องมีกฎหมายที่ยวัดภาระภาระหรือเงินตราให้ต้องพิจารณาโดยด่วนและด้วยพระมหากษัตริย์ทรงไว้ว่าชี้พระราชน้ำใจในการตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติ

เมื่อได้ประกาศใช้พระราชกำหนดแล้ว ให้คณะกรรมการตีเสนอพระราชกำหนดต่อสภานิตบัญญัติแห่งชาติโดยไม่ชักช้า ถ้าสภานิตบัญญัติแห่งชาติอนุมัติแล้ว ให้พระราชกำหนดนั้นมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติด่อไป ถ้าสภานิตบัญญัติแห่งชาติไม่อนุมัติ ให้พระราชกำหนดนั้นตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระทั่งกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น เว้นแต่พระราชกำหนดนั้นมีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด ให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีอยู่ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกมีผลใช้บังคับต่อไปตั้งแต่วันที่การไม่อนุมัติพระราชกำหนดนั้นมีผลบังคับ

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีไม่อนุมัติให้มีผลตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

พระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๖ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ว่าชี้พระราชน้ำใจในการตราพระราชบัญญัติโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

การรับสนอง พระบรมราชโองการ	มาตรา ๑๙ บรรดาบทกฎหมาย พระราชหัตถเลขา และพระบรมราชโองการใด ๆ อันเกี่ยวกับ ราชการแผ่นดิน ต้องมีนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ เว้นแต่ รัฐธรรมนูญนี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น
ความเป็นอิสระ ของผู้พิพากษา	มาตรา ๑๘ ผู้พิพากษาและคุลการมีอิสระในการพิจารณาพิพากษารอดคดีในพระปรมາภิไชย พระมหาຍศรีให้เป็นไปโดยเที่ยงธรรมตามกฎหมายและรัฐธรรมนูญนี้
สภาพร่าง รัฐธรรมนูญ	มาตรา ๑๗ ให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญประกอบด้วยสมาชิกซึ่งทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้มีจำนวนหนึ่งร้อยคน
	พระมหาຍศรีทรงแต่งตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเป็นประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญคนหนึ่ง และรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญอีกไม่เกินสองคน ตามด้วยของสภาร่างรัฐธรรมนูญ
	ประธานคณะกรรมการความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้ง ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ
	สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญต้องไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกพระยาเมือง หรือดำรงตำแหน่งใด ในการเมืองภายในเวลาสองปีก่อนวันได้รับการคัดเลือกให้เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ และต้องไม่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติในขณะเดียวกัน
สมัชชาแห่งชาติ	ให้สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ กรรมการของสภा ผู้มีอำนาจพิจารณาจ่ายงานการประชุม โดยคำสั่งของสภาร่างรัฐธรรมนูญหรือคณะกรรมการธิการ บุคคลซึ่งประธานในที่ประชุมอนุญาตให้ แต่งตั้งข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ และผู้ดำเนินการถ่ายทอด การประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ที่ได้รับอนุญาตจากประธาน สภาร่างรัฐธรรมนูญ ได้รับเอกสารที่และความคุ้มกันตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๗ เช่นเดียวกับสมาชิก สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
	ให้นำมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับแก่องค์ประชุมของสภาร่างรัฐธรรมนูญและให้นำ ข้อบังคับของสภานิติบัญญัติแห่งชาตินามาใช้บังคับแก่การประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญด้วยอนุโลม
	มาตรา ๒๐ ให้มีสมัชชาแห่งชาติ ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้มีสัญชาติไทยโดยกำหนด อายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี มีจำนวนไม่เกินสองพันคน
	ให้ประธานคณะกรรมการความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้ง สมาชิกสมัชชาแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง

ให้คำวินิจฉัยต่อไป แต่ต้องเป็นสมาชิกสมัชชาแห่งชาติด้วยโถลงโน้ม

**การประชุม
สมัชชาแห่งชาติ**

มาตรา ๒๑ ในการประชุมสมัชชาแห่งชาติ ให้ประธานสภานิตบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่ประธานสมัชชาแห่งชาติ และรองประธานสภานิตบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รองประธานสมัชชาแห่งชาติ

การประชุมสมัชชาแห่งชาติและวิธีการคัดเลือกสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ให้เป็นไปตามที่ผู้ทำหน้าที่ประธานสมัชชาแห่งชาติกำหนด

**การเลือกสมาชิก
สภาร่างรัฐธรรมนูญ**

มาตรา ๒๒ ให้สมัชชาแห่งชาติมีหน้าที่คัดเลือกสมาชิกหัวหน้าองค์กรที่จัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมควรได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่ต้องเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญมีจำนวนสองร้อยคน ให้แล้วเสร็จภายในเดือนนับแต่วันเปิดประชุมสมัชชาแห่งชาติครั้งแรก และเมื่อได้คัดเลือกสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญแล้ว หรือเมื่อครบกำหนดเวลาแล้วขังไม่อาจคัดเลือกได้ครบถ้วน ให้สมัชชาแห่งชาติเป็นอันสิ้นสุดลง

การคัดเลือกตามวรรคหนึ่ง ให้สมาชิกสมัชชาแห่งชาติมีสิทธิเลือกได้คนละไม่เกินสามรายชื่อ และให้ผู้ใดคะแนนเสียงสูงสุดเรียงลงไปตามลำดับจนครบสองร้อยคนเป็นผู้ได้รับเลือก ในกรณีที่มีคะแนนเสียงเท่ากันในลำดับใดอันจะทำให้มีผู้ได้รับเลือกเกินสองร้อยคน ให้ใช้วิธีจับสลาก

**การแต่งตั้งสมาชิก
สภาร่างรัฐธรรมนูญ**

มาตรา ๒๓ เมื่อได้รับบัญชีรายชื่อที่ได้รับการคัดเลือกจากสมัชชาแห่งชาติแล้ว ให้คณะกรรมการตีความมั่นคงแห่งชาติคัดเลือกบุคคลตามบัญชีรายชื่อดังกล่าวให้เหลือหนึ่งร้อยคน และนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่ต้องเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ

ในกรณีที่สมัชชาแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการตีความมั่นคงแห่งชาติเลือกสมาชิกสมัชชาแห่งชาติจำนวนหนึ่งร้อยคน เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่ต้องไป

ให้ประธานคณะกรรมการตีความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ

ให้คำวินิจฉัยต่อไป แต่ต้องเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ และกรรมการตามมาตรา ๒๕ ด้วยโถลงโน้ม

การแต่งตั้งสมาชิก

มาตรา ๒๔ ในระหว่างที่สภาร่างรัฐธรรมนูญยังปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญนี้ไม่แล้วเสร็จ สภาร่างรัฐธรรมนูญ หากมีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่ง ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้ประธานคณะกรรมการนี้นั้นคงแทนตำแหน่งที่ว่าง แห่งชาติคัดเลือกบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๒ ที่เหลืออยู่ หรือจากบุคคลที่เคยเป็นสมาชิก สมช查แน่ชื่อชาติ แล้วแต่กรณี เพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ฯ แต่งตั้ง เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่าง ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีตำแหน่งที่ว่าง

ในระหว่างที่ขึ้นได้แต่งตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่เหลืออยู่

คณะกรรมการชิการ

ยกร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๕ ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญแต่งตั้งคณะกรรมการชิการ ยกร่างรัฐธรรมนูญขึ้นในขณะนี้ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ที่ได้รับการคัดเลือกตามมติของสภาร่างรัฐธรรมนูญ จำนวนห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิก สภาร่างรัฐธรรมนูญจำนวนสิบคนตามคำแนะนำของประธานคณะกรรมการนี้นั้นคงแห่งชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัติ

การรับฟัง

ความคิดเห็น

เกี่ยวกับร่าง

รัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๖ เมื่อคณะกรรมการชิการยกร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทำร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ให้จัดทำ คำชี้แจงว่าร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำขึ้นใหม่นั้น มีความแตกต่างกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ในเรื่องใดพร้อมด้วยเหตุผลในการแก้ไข ไปยังสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ องค์กร และบุคคลดังต่อไปนี้ เพื่อพิจารณาและเสนอความคิดเห็น

- (๑) คณะกรรมการนี้นั้นคงแห่งชาติ
- (๒) สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- (๓) คณะกรรมการนิติรัฐธรรมนูญ
- (๔) ศาลฎีกา
- (๕) ศาลปกครองสูงสุด
- (๖) คณะกรรมการการเลือกตั้ง
- (๗) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- (๘) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๙) ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
- (๑๐) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๑) สถาพีปนิยมฯศรัทธาและสังคมแห่งชาติ

(๒) สถาบันอุดมศึกษา

ให้คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและเอกสารซึ่งทางตามวาระหนึ่งให้ประชาชนทั่วไปทราบ ตลอดจนส่งเสริมและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนประกอบด้วย การประชุมผู้ติดต่อ

มาตรา ๒๗ เมื่อสามาชิกสถาปนาร่างรัฐธรรมนูญได้รับร่างรัฐธรรมนูญและเอกสารตามมาตรา ๒๖ แล้ว หากประสงค์จะแปรผูดติดแก้ไขเพิ่มเติม ให้กระทำได้เมื่อมีสามาชิกสถาปนาร่างรัฐธรรมนูญลงชื่อรับรอง ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสามาชิกสถาปนาร่างรัฐธรรมนูญที่มีอยู่และต้องยื่นคำขอแปรผูดติดพร้อมทั้ง เหตุผลก่อนวันนัดประชุมสถาปนาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๘

สามาชิกที่ยื่นคำขอแปรผูดติดหรือที่ให้คำรับรองคำแปรผูดติดของสามาชิกอื่นแล้ว จะยื่นคำขอ แปรผูดติดหรือรับรองคำแปรผูดติดของสามาชิกอื่นโดยอิกลไม่ได้

การให้ความเห็นชอบ กันร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๙ เมื่อพื้นกำหนดสามาชิกนับแต่วันที่ส่งเอกสารตามมาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาความเห็นที่ได้รับมาตามมาตรา ๒๖ และคำแปรผูดติดตามมาตรา ๒๗ พร้อมทั้งจัดทำรายงานการแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่แก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งเหตุผล เพย์พร์ให้ทราบ เป็นการทั่วไป แล้วนำเสนอร่างรัฐธรรมนูญต่อสถาปนาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา

ประชามติ

การพิจารณาของสถาปนาร่างรัฐธรรมนูญตามวาระหนึ่งเป็นการพิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบ หรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับและเฉพาะมาตราที่สามาชิกยื่นคำขอแปรผูดติดตามมาตรา ๒๗ หรือที่คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเสนอ โดยสามาชิกสถาปนาร่างรัฐธรรมนูญจะแปรผูดติดแก้ไข เพิ่มเติมนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗ ไม่ได้ เว้นแต่คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญจะเห็นชอบ ด้วยหรือสามาชิกสถาปนาร่างรัฐธรรมนูญมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในห้าหนึ่นของด้วยกันการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น

มาตรา ๒๕ ให้สถาปนาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญและพิจารณาให้แล้วเสร็จตาม มาตรา ๒๙ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันเปิดประชุมสถาปนาร่างรัฐธรรมนูญครั้งแรก

เมื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบและจัดให้มีการออดเสียง ประชามติว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ ซึ่งต้องจัดทำไม่เร็วกว่าสิบห้าวัน และไม่ชักก่าวสามาชิกนับแต่วันที่เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่สถาปนาร่างรัฐธรรมนูญประกาศกำหนด

การออดเสียงประชามติด้วยกระบวนการทักษิณภายในวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

การจัดทำร่าง

พระราชบัญญัติ

ประกอบ

รัฐธรรมนูญ

มาตรา ๓๐ เมื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแล้วเสร็จตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการบริการยกร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเฉพาะที่ทำเป็นเพื่อประโภชน์ในการจัดให้มีการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญแล้วเสร็จ เพื่อเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติดำเนินการต่อไปซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างจากคณะกรรมการบริการยกร่างรัฐธรรมนูญ

เพื่อประโภชน์แห่งการจัดส่วนได้เสีย ห้ามมิให้กรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาภายในสองปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

การใช้บังคับ

รัฐธรรมนูญใหม่

มาตรา ๓๑ ในการออกเสียงประชาชนต้องระบุตัวตนโดยเสียงข้างมากของผู้มาออกเสียงประชาชนดิเท็นชอนให้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่มาใช้บังคับแล้ว ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายหรือมีคำสั่งให้ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและใช้บังคับได้

เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญและสารว่าร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓๐ เสร็จแล้ว หรือเมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๓๐ สุดแต่เวลาใดจะถึงก่อน ให้สารว่าร่างรัฐธรรมนูญเป็นอันสิ้นสุดลง

การนำ

รัฐธรรมนูญกลับ

มาปรับปรุงใช้

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่สารว่าร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ก็ต้องให้สารว่าร่างรัฐธรรมนูญไม่ให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง ก็ต้องให้สารว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ก็ต้องให้สารว่าร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลง และให้คณะกรรมการบริการยกร่างรัฐธรรมนูญและให้ความเห็นชอบแก้ไขบัญญัติประชุมร่วมกับคณะกรรมการรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทยที่ได้เคยประกาศใช้บังคับมาแล้วฉบับใดฉบับหนึ่งมาปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายในสามสิบห้าวันนับแต่วันออกเสียงประชาชนต้องไม่เห็นชอบ และนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายหรือมีคำสั่งให้ทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญต่อไป

ในการประชุมร่วมกันตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานคณะกรรมการบริการยกร่างรัฐธรรมนูญที่ประชุมในที่ประชุม

เงินประจำตำแหน่ง
และประโยชน์
ตอบแทน

คณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติ

การประกาศใช้รัฐธรรมนูญตามมาตรานี้ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับทราบของพระบรมราชโองการ มาตรา ๓๓ เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานาธิการและรองประธานาธิการ ตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติแห่งชาติ สมាជิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมាជิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ กรรมการบริหารรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ

มาตรา ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงแห่งชาติ ให้มีคณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วยบุคคลตามประกาศของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากรุณาธิรัชทรงเป็นประมุข ลงบันทึกประจำวันที่ ๒๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

ประธานคณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติอาจแต่งตั้งสมาชิกคณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติ เพื่อช่วยเหลือในการดูแลห้าม

ให้หัวหน้า รองหัวหน้า สมาชิก เลขาธิการและผู้ช่วยเลขาธิการคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากรุณาธิรัชทรงเป็นประมุข เป็นประธาน รองประธาน สมาชิก เลขาธิการและผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติ ตามลำดับ

ในกรณีที่ประธานคณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธาน คณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติตามลำดับที่ประธานคณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติกำหนดหน้าที่ ประธานคณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติ และในกรณีที่ประธานคณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติและรองประธานคณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สมาชิกคณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติเลือกสมาชิกคณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติ

ในกรณีที่เห็นสมควร ประธานคณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติหรือนายกรัฐมนตรีอาจขอให้มีการประชุมร่วมกันของคณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติและคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อร่วมพิจารณาและแก้ไขปัญหาใด ๆ อันเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงแห่งชาติ รวมตลอดทั้งการปรึกษาหารือเป็นครั้งคราวในเรื่องอื่นใดก็ได้

คณะกรรมการ
รัฐธรรมนูญ

มาตรา ๓๕ บรรดาการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญหรือเมื่อมีปัญหาว่ากฎหมายใดขาดด้วยความชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญซึ่งประกอบด้วย

ประธานศาลฎีก้าเป็นประธาน ประธานศาลปักครองสูงสุดเป็นรองประธาน ผู้พิพากษาในศาลฎีก้าซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลมูลฐานซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีก้าโดยวิธีลงคะแนนลับจำนวนห้าคนเป็นคุลการรัฐธรรมนูญ และคุลการในศาลปักครองสูงสุดซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ของศาลปักครองสูงสุดโดยวิธีลงคะแนนลับจำนวนสองคน เป็นคุลการรัฐธรรมนูญ

ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญทำหน้าที่ธุรการและการอื่นใดตามที่ประธานคณะกรรมการรัฐธรรมนูญมอบหมาย

องค์คณะในการพิจารณาพิพากษา วิธีพิจารณา และการทำคำวินิจฉัย ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการรัฐธรรมนูญกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

บรรดาօրอัดดีหรือการใดที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการของศาลรัฐธรรมนูญก่อนวันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘ ให้โอนมาอยู่ในอำนาจและความรับผิดชอบของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

ผลให้มั่งคับของ ประกาศและคำสั่ง ของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๖ บรรดาประกาศและคำสั่งของคณะปฏิรูปการปักครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากรุณาธิคุณเป็นประมุขหรือคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิรูปการปักครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากรุณาธิคุณเป็นประมุขที่ได้ประกาศหรือสั่งในระหว่างวันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘ จนถึงวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ไม่ว่าจะเป็นในรูปใดและไม่ว่าจะประกาศหรือสั่งให้มีผลบังคับในทางนิติบัญญัติ ในทางบริหาร หรือในทางคุลการ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปและให้ถือว่าประกาศหรือคำสั่ง ตลอดจนการปฏิบัติตามประกาศหรือคำสั่งนั้น ไม่ว่าการปฏิบัติตามประกาศหรือคำสั่งนั้นจะกระทำการใดก่อนหรือหลังวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้เป็นประกาศหรือคำสั่งหรือการปฏิบัติที่ขอบคุณหมายและขอบคุณรัฐธรรมนูญ

ความชอบด้วย กฎหมายของ การกระทำการ ของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๗ บรรดาการกระทำการทั้งหลายซึ่งได้กระทำการเนื่องในการเข้าและควบคุมอำนาจการปักครองแห่นั่น เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘ ของหัวหน้าและคณะปฏิรูปการปักครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากรุณาธิคุณเป็นประมุข รวมตลอดทั้งการกระทำการของบุคคลที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำการดังกล่าวหรือของผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากหัวหน้าหรือคณะปฏิรูปการปักครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากรุณาธิคุณเป็นประมุข หรือของผู้ซึ่งได้รับแต่งจากผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าหรือคณะกรรมการปฏิรูปการปักครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากรุณาธิคุณเป็นประมุข อันได้กระทำไป เพื่อการดังกล่าวข้างตนนั้น การกระทำการดังกล่าวตาม

การดำเนินการตามประเพณีการปกครองประเทศไทย	<p>ทั้งหมดนี้ ไม่ว่าเป็นการกระทำเพื่อให้มีผลบังคับในทางนิติบัญญัติ ในทางบริหาร หรือในทางดุลยการ รวมทั้งการลงโทษและการกระทำอันเป็นการบริหารราชการอย่างอื่น ไม่ว่ากระทำในฐานะตัวการ ผู้สนับสนุน ผู้ใช้ให้กระทำ หรือผู้ถูกใช้ให้กระทำ และไม่ว่ากระทำในวันที่กล่าวนั้นหรือก่อนหรือหลังวันที่กล่าวนั้น หากการกระทำนั้นผิดต่อกฎหมายที่ให้ผู้กระทำพ้นจากความผิดและความรับผิดโดยสิ้นเชิง มาตรา ๓๙ ในเมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ให้วินิจพิจารณานั้นไปตามประเพณีการปกครองประชาธิปไตยในระบบประชาธิคุณเป็นประมุข ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการวินิจฉัยกรณีใดตามความในวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือเมื่อมีกรณีที่คณะกรรมการต้องให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติวินิจฉัยให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติวินิจฉัยข้อหา มาตรา ๓๕ ก่อนคณะกรรมการต้องเข้ารับหน้าที่ ให้ประธานคณะกรรมการต้องมั่นคงแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่นายกรัฐมนตรีและคณะกรรมการต้องมั่นคงแห่งชาติหัวหน้าคณะกรรมการประจำ ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน หัวหน้าคณะกรรมการปกครองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากรุณาธิคุณเป็นประมุข</p>
--	--

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๑๐๒ ก ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕
บรรทัดฐานโดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประกาศ

เรื่อง รายชื่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)

พุทธศักราช ๒๕๔๕

ประกาศ

เรื่อง รายชื่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘

โดยที่เป็นบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บรรดาการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ หรือเมื่อใดก็ตามที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ซึ่งประกอบด้วยประธานศาลฎีกาเป็นประธาน ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นรองประธาน ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลมีค่าใช้จ่ายได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา โดยวิธีลงคะแนนลับจำนวนห้าคน เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ และตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด โดยวิธีลงคะแนนลับจำนวนสองคน เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ

บันทึกนี้ ที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาและที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดได้ประชุมใหญ่เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ เมื่อวันศุกร์ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยได้ดำเนินการเลือกตุลาการรัฐธรรมนูญครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว ซึ่งคณะกรรมการรัฐธรรมนูญดังนี้ ประกอบด้วย

๑. นายปัญญา ถนนรอด	เป็นประธานคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ
๒. ประธานศาลฎีกา	เป็นรองประธานคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ
๓. นายอักษราทร จุฬารัตน์	เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ
๔. นายสมชาย พงษ์ชา	เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ
๕. นายกิตติศักดิ์ กิติกุลไพรโจน์	เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ
๖. ผู้พิพากษาในศาลฎีกา	เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ
๗. นายธนาวิชัย เกศวพิทักษ์	เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ
๘. ผู้พิพากษาในศาลฎีกา	เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ

๑. นายนรรักษ์ มาประภีต ผู้พิพากษาในศาลฎีกา	เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ
๒. นายนรรษณ์ หัตถกรรม ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด	เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ
๓. นายวิชัย ชื่นชมพูนุท ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด	เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ
จึงประกาศให้ทราบทั่วทั้ง	

ประกาศ ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

ปัญญา ถนนมารอค

ประธานคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

ข้อกำหนดคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยองค์คณะในการพิจารณาพิพากษา วินิพิจณา และการทำคำวินิจฉัย

พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อกำหนดคดีตุลาการรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยองค์คณะในการพิจารณาพิพาทฯ วิธีพิจารณา และการทำคำวินิจฉัย

พ.ศ. ๒๕๔๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญจึงกำหนดดังคดีคณะในการพิจารณาพิพาทฯ วิธีพิจารณา และการทำคำวินิจฉัยไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดคดีตุลาการรัฐธรรมนูญว่าด้วยองค์คณะในการพิจารณาพิพาทฯ วิธีพิจารณา และการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๔๕ ”

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
นิยามศัพท์

ข้อ ๓ ในข้อกำหนดนี้
“คดี” หมายความว่า เรื่องที่เสนอให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย
“คำร้อง” หมายความว่า บรรดาคำร้อง คำขอ ความเห็น คำเสนอ คำกล่าวหา คำแก้ไขกล่าวหา
คำชี้แจง คำคัดค้าน ที่ยื่นต่อกomiteตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

“คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ร้องและผู้ถูกร้อง

“ผู้ร้อง” หมายความว่า ผู้ยื่นคำร้องต่อกomiteตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

“ผู้ถูกร้อง” หมายความว่า ผู้ถูกกล่าวหาตามคำร้อง

“ผู้เกี่ยวข้อง” หมายความว่า หน่วยงาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับร้องที่ขอให้พิจารณาวินิจฉัย

“ตุลาการรัฐธรรมนูญประจำคดี” หมายความว่า ตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเจ้าของสำนวนเป็นรายคดี

“กระบวนการพิจารณา” หมายความว่า การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ และการกระทำใดๆ ซึ่งกระทำโดยคู่กรณี หรือโดยcomiteตุลาการรัฐธรรมนูญ หรือตามคำสั่งcomiteตุลาการรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าการนั้นจะเป็นโดยคู่กรณีฝ่ายหนึ่งกระทำการต่อกomiteตุลาการรัฐธรรมนูญ หรือต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือโดยcomiteตุลาการรัฐธรรมนูญกระทำการต่อคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทุกฝ่าย และรวมถึงการส่งคำร้อง การวินิจฉัย การรับฟังพยานหลักฐาน การลงมติ

“การพิจารณาคดี” หมายความว่า การไต่สวน หรือการประชุมปรึกษาเพื่อพิจารณาและวินิจฉัย

ผู้รักษาการ

“การได้ส่วน” หมายความว่า การตรวจพยานหลักฐาน การนั่งพิจารณา หรือการสืบพยาน ข้อ ๔ ให้ประธานคณะกรรมการรัฐธรรมนูญรักษาการตามข้อกำหนดนี้ และมีอำนาจขอกระเบียบตามดังของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้ บรรดา率为เมืองของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

การเสนอคำร้อง

ข้อ ๕ คำร้องต้องเป็นหนังสือ ใช้ถ้อยคำสุภาพและมีรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้อง

(๒) ระบุมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับเหตุในคำร้อง

(๓) ระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ต้องใช้สิทธิ พร้อมทั้งข้อเท็จจริง หรือพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง

(๔) มีคำขอที่ระบุความประสงค์จะให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญดำเนินการอย่างใดพร้อมทั้งเหตุผลสนับสนุนโดยชัดแจ้ง

(๕) ลงลายมือชื่อผู้ร้อง แต่ในกรณีที่เป็นการทำและยื่นหรือส่งคำร้องแทนผู้อื่น ต้องแนบใบมอบอำนาจให้ทำการดังกล่าวไปด้วย

คำร้องต้องยื่นพร้อมสำเนาคำร้องและเอกสารประกอบโดยข้อความถูกต้องเป็นอย่างเดียวกันจำนวนสิบห้าชุด

การจำหน่ายคำร้อง

ข้อ ๖ คำร้องที่ได้ยื่นต่อกomiteทุกคนการรัฐธรรมนูญ ก่อนที่คณะกรรมการรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยหรือมีคำสั่ง ถ้ามีการขอถอนคำร้อง หรือคณะกรรมการรัฐธรรมนูญเห็นว่าไม่เป็นประโยชน์แก่คดี กomiteทุกคนการรัฐธรรมนูญอาจพิจารณาสั่งจำหน่ายคำร้องนั้นก็ได้

กรณีที่ผู้ร้องไม่ดำเนินกระบวนการพิจารณาตามคำสั่งคณะกรรมการรัฐธรรมนูญหรือคุณการรัฐธรรมนูญประจำคดีภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการทิ้งคำร้อง และให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญสั่งจำหน่ายคำร้อง

เหตุคดีท่านคุณการ

ข้อ ๗ คุณการรัฐธรรมนูญอาจถูกคัดค้านได้ในเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องในเรื่องที่ขอให้วินิจฉัย

(๒) เป็นหรือเคยเป็นสามีหรือภริยา หรือญาติของคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ก็อ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงสามชั้น หรือเป็นญาติทางการสมรสทันปีได้เพียงสองชั้น

(๓) เคยอุกอาจเป็นพยาน โดยที่ได้รู้เห็นเหตุการณ์ เว้นแต่เคยมีส่วนร่วมในวิธีพิจารณาตามกระบวนการทางนิติบัญญัติ หรือเคยแสดงความเห็นในฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญมีความรู้เป็นพิเศษในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวข้องกับคำร้องนั้น

(๔) เป็นผู้แทนโดยชอบธรรมของคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมา ก่อน

(๕) เป็นกรรมการบุนเดส์กาวารีอนบูญา ได้ถูกการซึ่งพิจารณาคำร้องในเรื่องเดียวกันนั้นมา ก่อน

(๖) มีคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีที่ถูกการรัฐธรรมนูญนั้นเอง สามี ภริยา หรือญาติสืบสาโลหิตครรภ์นี้ไปหรือลงนามของถูกการรัฐธรรมนูญนั้นฝ่ายหนึ่ง พิพาทกับคู่กรณี สามี ภริยา หรือญาติสืบสาโลหิตตรงนี้ไปหรือลงนามของคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง

ข้อ ๘ เมื่อมีเหตุที่จะคัดค้านอย่างโดยย่างหนักตามข้อ ๗ เกิดขึ้นแก่ถูกการรัฐธรรมนูญ คนใด ถูกการรัฐธรรมนูญนั้นเองจะยื่นคำร้องถูกคัดค้านต่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญแสดงเหตุที่ตนอาจถูกคัดค้าน แล้วขอถอนตัวออกจากพิจารณาคดีนั้นก็ได้

ข้อ ๙ เมื่อมีเหตุที่ถูกการรัฐธรรมนูญจากถูกคัดค้าน ได้ตามข้อ ๗ คู่กรณีหรือผู้เกี่ยวข้องอาจยกข้อคัดค้านขึ้นอ้างโดยทำเป็นคำร้องขึ้นต่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญได้ ไม่ว่าในเวลาใด ๆ ก่อนมีคำวินิจฉัยหรือคำสั่งชี้ขาด

เมื่อมีการยื่นคำคัดค้านตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถูกการรัฐธรรมนูญชี้ถูกคัดค้านงดการปฏิบัติหน้าที่ไว้ก่อนว่าจะได้มีการชี้ขาดในเรื่องที่คัดค้านนั้นแล้ว

การกระทำใด ๆ ของถูกการรัฐธรรมนูญชี้ถูกคัดค้านที่ได้ดำเนินไปก่อนมีเหตุที่อาจถูกคัดค้านนั้น ย่อมสมบูรณ์ไม่เสียไป เพราะเหตุที่คณะกรรมการรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยอมรับคำคัดค้าน เว้นแต่ถูกการรัฐธรรมนูญจะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๐ เมื่อมีการยื่นคำคัดค้านถูกการรัฐธรรมนูญผู้ใด และถูกการรัฐธรรมนูญชี้ถูกคัดค้านไม่ขอถอนตัวออกจากพิจารณาคดีนั้น ให้ถูกคณะกรรมการรัฐธรรมนูญพิจารณาคำคัดค้านและบันทึกคำชี้แจงของถูกการรัฐธรรมนูญชี้ถูกคัดค้าน โดยอาจพึงคำนึงถึงของคู่กรณีและถูกการรัฐธรรมนูญชี้ถูกคัดค้าน รวมทั้งพยานอื่นตามที่เห็นสมควร แล้วออกคำสั่งยอมรับหรือยกเสียชี้คำคัดค้านนั้น คำสั่งดังกล่าวให้เป็นที่สุด

การถอนตัว ของถูกการ

การคัดค้านถูกการ

การพิจารณาและชี้ขาด คำคัดค้านถูกการ

เมื่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาตามวาระหนึ่ง ตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งถูกคัดค้านจะร่วมพิจารณาหรือออกเสียงลงคะแนนชี้ขาดคำคัดค้านนี้ได้

การชี้ขาดคำคัดค้านตามวาระหนึ่งให้ถือตามคะแนนเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ถือตามคำคัดค้าน

การห้ามและ
ข้อยกเว้น
ในการถอนตัว

ข้อ ๑๑ ตุลาการรัฐธรรมนูญจะถอนตัวจากการพิจารณาคดีหรือการทำคำวินิจฉัยหรือคำสั่งคดีใดเมื่อได้รับแต่เมืองที่อาจถูกคัดค้านตามข้อ ๑ เหตุสุดวิสัย เหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ หรือเหตุอื่นตามที่คณะกรรมการรัฐธรรมนูญเห็นสมควร

การรักษาความสงบ
เรียบร้อย

ข้อ ๑๒ ใน การพิจารณาคดี ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อยของการพิจารณาคดี การให้บุคคลใดซึ่งฝ่าฝืนออกปืนอกสถานที่พิจารณาและให้กระทำการใด ๆ เพื่อให้การพิจารณาคดีดำเนินไปโดยสงบเรียบร้อย และรวดเร็ว รวมทั้งวางระเบียบเพิ่มเติมเพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ

การจ่ายค่าป่วยการ
และค่าใช้จ่ายอื่น

ข้อ ๑๓ การรักษาเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาในที่ทำการคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ หรือบิเวณที่ทำการคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ หรือเข้าฟังการไต่สวนของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ตลอดจนมารยาทของบุคคลเหล่านี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

แบบพิมพ์ของ
คณะตุลาการ

ข้อ ๑๔ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าป่วยการค่าพาหนะเดินทาง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ แก่บุคคลใดที่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญเรียกมาให้ถืออย่างใดอย่างก็ตาม หรือให้ดำเนินการใดเพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ได้

ข้อ ๑๕ แบบพิมพ์ที่ใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ กำหนดให้ใช้เพื่อการไต่ มีรูปแบบ ขนาดและข้อความอย่างใด และควรประทับคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ให้เป็นไปตามท้ายข้อกำหนดนี้

หมวด ๒

องค์คณะในการพิจารณาพิพากษาและวิธีพิจารณา

องค์คณะตุลาการ

ข้อ ๑๖ องค์คณะของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญในการพิจารณาพิพากษา ต้องประกอบด้วย ตุลาการรัฐธรรมนูญไม่น้อยกว่าห้าคน

ការវินិជ្ជីយំរែកចម្លាក់នូវការ

គុណភាពរឹងរាល់នូវការដែលមិនត្រូវបានប្រើបានឡើងទៅបានប្រើបាន

គុណភាពរៀបចំ

ខែ ១៣ ឲ្យប្រព័ន្ធគុណភាពរឹងរាល់នូវការដែលមិនត្រូវបានប្រើបានឡើងទៅបានប្រើបាន
ប៉ុណ្ណោះនូវការដែលមិនត្រូវបានប្រើបានឡើងទៅបានប្រើបាន

ឲ្យគុណភាពរឹងរាល់នូវការដែលមិនត្រូវបានប្រើបានឡើងទៅបានប្រើបាន
ប៉ុណ្ណោះនូវការដែលមិនត្រូវបានប្រើបានឡើងទៅបានប្រើបាន

ការពារិនិត្យការងារ រៀបចំនិងរៀបចំ រៀបចំនិងរៀបចំ រៀបចំនិងរៀបចំ

ខែ ១៤ ក្រសួងបណ្តុះបណ្តាល ឲ្យប្រព័ន្ធគុណភាពរឹងរាល់នូវការ
ដែលមិនត្រូវបានប្រើបានឡើងទៅបានប្រើបានឡើងទៅបានប្រើបាន

ក្រសួងបណ្តុះបណ្តាល ឲ្យប្រព័ន្ធគុណភាពរឹងរាល់នូវការ
ដែលមិនត្រូវបានប្រើបានឡើងទៅបានប្រើបានឡើងទៅបានប្រើបាន

ការងារនៃគុណភាពរឹងរាល់នូវការដែលមិនត្រូវបានប្រើបានឡើងទៅបានប្រើបាន
ប៉ុណ្ណោះនូវការដែលមិនត្រូវបានប្រើបានឡើងទៅបានប្រើបាន

ការងារនៃគុណភាព រៀបចំនិងរៀបចំ រៀបចំនិងរៀបចំ រៀបចំនិងរៀបចំ

ខែ ១៥ ដើម្បីប្រើប្រាស់ការងារនៃគុណភាពរឹងរាល់នូវការ
ដែលមិនត្រូវបានប្រើបានឡើងទៅបានប្រើបានឡើងទៅបានប្រើបាន

ការងារនៃគុណភាព រៀបចំនិងរៀបចំ រៀបចំនិងរៀបចំ រៀបចំនិងរៀបចំ

ខែ ១៦ ដើម្បីប្រើប្រាស់ការងារនៃគុណភាពរឹងរាល់នូវការ
ដែលមិនត្រូវបានប្រើបានឡើងទៅបានប្រើបានឡើងទៅបានប្រើបាន

ការបង្កើតរឹងរាល់ នៃការងារ

ខែ ១៧ ក្រសួងបណ្តុះបណ្តាល ឲ្យប្រព័ន្ធគុណភាពរឹងរាល់នូវការ
ដែលមិនត្រូវបានប្រើបានឡើងទៅបានប្រើបានឡើងទៅបានប្រើបាន

ការងារនៃគុណភាពរឹងរាល់នូវការដែលមិនត្រូវបានប្រើបានឡើងទៅបានប្រើបាន

สถานที่ส่งคำร้อง
และเอกสารอื่นใด
ให้กู้กรณ์หรือผู้เกี่ยวข้อง

การสั่งยันหรือ
ขยายเวลา

วิธีการไต่สวน

การอ้างหนี้ตรวจสอบ
และคัดพยาน
หลักฐาน

การจดการไต่สวน
การไต่สวนพยานบุคคล
หรือพยานผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ ๒๒ การส่งคำร้อง ประกาศ หรือเอกสารอื่นใด ให้ส่งแก่กู้กรณ์หรือผู้เกี่ยวข้อง ณ ภูมิลำเนา หรือถ้าที่อยู่ปกติ หรือสถานที่ติดต่อแห่งหนึ่งตามที่กู้กรณ์หรือผู้เกี่ยวข้อง ได้แจ้งไว้ในกรณีไม่อาจดำเนินการตามวาระคนนั้น คุณภาพการรัฐธรรมนูญประจำคดีมีอำนาจสั่งให้นำเอกสารดังกล่าว ปิดไว้ ณ ที่ทำการคณฑตุลาการรัฐธรรมนูญ หรือสถานที่ตามวาระคนนั้น หรือให้ประกาศโดยวิธีอื่น ได้ตามที่คณฑตุลาการรัฐธรรมนูญเห็นสมควร และการปิดหรือการประกาศดังกล่าวให้ถือว่าได้มีการส่งเอกสาร โดยชอบแล้ว

ข้อ ๒๓ ถ้าคณฑตุลาการรัฐธรรมนูญเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมในการพิจารณาข้ออ้างอิงจักษ์คดี คณฑตุลาการรัฐธรรมนูญจะสั่งบันห้องขยาตราออกไปปีก็ได้

ข้อ ๒๔ การได้ส่วนของคณฑตุลาการรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยปิดเผย เมื่อคณฑตุลาการรัฐธรรมนูญเห็นเป็นการสมควร เพื่อรักษาความเรียบง่ายในบริเวณที่ทำการคณฑตุลาการรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อคุ้มครองสารการณประโยชน์ คณฑตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจกำหนดบุคคลที่มีศักดิ์หรืออยู่ในห้องพิจารณาได้

ให้ปิดประกาศวันเวลาได้ส่วนทุกครั้งไว้ ณ ที่ทำการคณฑตุลาการรัฐธรรมนูญ สำหรับประกาศกำหนดวันนั่งพิจารณาครั้งแรกให้สั่งสำเนาประกาศไปยังกู้กรณ์ไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันนัด

ข้อ ๒๕ กู้กรณ์จะอ้างคดีของ บุคคลและหลักฐานอื่นเป็นพยานได้ตามที่คณฑตุลาการรัฐธรรมนูญเห็นสมควร และมีสิทธิขอตรวจพยานหลักฐานและคัดสำเนาพยานหลักฐานนั้น ณ ที่ทำการคณฑตุลาการรัฐธรรมนูญในเวลาทำการได้ตามที่คณฑตุลาการรัฐธรรมนูญกำหนด

การอ้างพยานตามวาระคนนั้น ให้กู้กรณ์ยื่นบัญชีระบุพยานพร้อมคำแฉลงแสดงเหตุผลความจำเป็นในการอ้างพยาน และวิธีการได้มาซึ่งพยานดังกล่าว

คณฑตุลาการรัฐธรรมนูญอาจกำหนดให้มีการตรวจพยานหลักฐานก่อนทำการไต่สวนก็ได้ และให้แจ้งกู้กรณ์ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันนัดตรวจพยานหลักฐาน

ในวันนัดตรวจพยานหลักฐาน ให้คณฑตุลาการรัฐธรรมนูญบันทึกรายงานการพิจารณาคดีรวมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับพยานหลักฐานที่กู้กรณ์ขอให้มีการไต่สวนหรือที่กู้กรณ์ไม่ได้แจ้งพยานหลักฐานได้ ไว้

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่คณฑตุลาการรัฐธรรมนูญเห็นว่าคดีไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาข้ออ้างอิงได้ คณฑตุลาการรัฐธรรมนูญจะดูแลให้ส่วนที่ได้

ข้อ ๒๗ การได้ส่วนพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญ ให้คณฑตุลาการรัฐธรรมนูญกำหนดและกระทำการที่จำเป็น

การได้ส่วนพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญ ให้คำแนะนำการรัฐธรรมนูญสอบสวนพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญเอง ก่อนทำการได้ส่วนให้คำแนะนำการรัฐธรรมนูญแจ้งให้พยานทราบถึงประเด็นและข้อเท็จจริงที่จะทำการได้ส่วน และให้พยานเบิกความในข้อนี้โดยวิธีแลงด์ด้วยตนเองหรือตอบคำถามของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม คณะกรรมการรัฐธรรมนูญอาจอนุญาตให้คู่กรณีซักถามพยานเพิ่มเติมตามประเด็นและข้อเท็จจริงที่กำหนดได้ โดยให้ฝ่ายที่อ้างพยานเป็นผู้ซักถามก่อน

การเบิกความของพยาน

ข้อ ๒๘ พยานที่มาเบิกความต้องเบิกความด้วยวาจา และห้ามไม่ให้พยานอ่านข้อความที่เขียนมา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการรัฐธรรมนูญหรือเป็นพยานผู้เชี่ยวชาญ

เมื่อคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายมีคำขอ คณะกรรมการรัฐธรรมนูญอาจอนุญาตให้รับฟังคำเบิกความของพยานที่อยู่นอกที่ทำการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญโดยระบบการประชุมทางไกล (VIDEO CONFERENCE) ได้ โดยให้ผู้ขอเป็นผู้ดำเนินการเพื่อจัดให้มีระบบดังกล่าวและเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนี้ทั้งหมด

การเบิกความของพยานตามวรรคสอง ให้ถือว่าพยานเบิกความในห้องพิจารณาของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่คณะกรรมการรัฐธรรมนูญเห็นสมควร หรือในกรณีที่คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอและคณะกรรมการรัฐธรรมนูญอนุญาต คณะกรรมการรัฐธรรมนูญอาจกำหนดให้พยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญคนใดเสนอบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงหรือความเห็นต่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ แผนการมาเบิกความได้

ให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญส่งสำเนาบันทึกถ้อยคำตามวรรคหนึ่งให้คู่กรณีทราบและหากคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งติดใจشكด้านก็ให้ทำคำด้านเป็นหนังสือหรือร้องขอ捺พยานผู้ให้ถ้อยคำเบิกความก็ได้

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญอาจให้พยานผู้ให้ถ้อยคำ หรือให้คู่กรณีฝ่ายที่ร้องขอ捺พยานผู้ให้ถ้อยคำมาเบิกความเพื่อตอบคำถูก ถ้าพยานผู้ให้ถ้อยคำไม่มาเบิกความ ให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญปฏิเสธที่จะรับฟังบันทึกถ้อยคำของผู้นี้เป็นพยานหลักฐานในคดี

การบันทึกรายงานการพิจารณาคดีและคำเบิกความของพยาน

ข้อ ๓๐ ระหว่างการได้ส่วนของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญบันทึกรายงานการพิจารณาคดีรวมไว้ในสำเนาหนึ่งและจัดให้คู่กรณีลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

การบันทึกดำเนินความของพยานในการได้ส่วน ให้บันทึกการพิจารณาโดยใช้เครื่องมือบันทึกเสียงและเครื่องมือบันทึกภาพและเสียง หรือวิธีการอื่นตามที่คณะกรรมการรัฐธรรมนูญกำหนด

**การແຄດງກາຮັດ
ປົກຄືຂອງຄູ່ກຣມ**

ກາຮັດໃຫ້ຂອງເທິງຈິງ
ຫົວໝາວນ
ເປັນໜັງສື່ອ

ກາຮັດເຍຸກເອກສາຮ່ວມ
ຫລັກສູານຫົວໝຸກຄລ
ຕອດອອນນອກໃຫ້
ດຳເນີນກາຮັດ

ກາຮັດສັ່ງຄສົນ
ພຍານຫລັກສູານ

ກາຮັດເຄີນແຜ່ຍຸສົນ

ກາຮັດພິຈາຮັດແລະ
ວິນິຈີ້ຍ
ພຍານຫລັກສູານ

○ ສຳນັກງານຄາລຮ້ຽນນຸ່ມ

ຂໍ້ ๓๑ ກາຮັດເຄດງກາຮັດປົກຄືຂອງຄູ່ກຣມ ຈະກະທຳເປັນໜັງສື່ອຫຼືເຄດງດ້ວຍວາງກີໄດ້
ຕາມທີ່ຄະຫຼາກກາຮັດຮ້ຽນນຸ່ມທີ່ສົມຄວາມ

ກາຮັດເຄດງກາຮັດປົກຄືດ້ວຍວາງກາ ໄທັງໝົ່ງແຄດງກ່ອນແລະໄທັ້ງກູ່ກຣມແຄດງໃນລຳດັບດັດໄປ

ກາຮັດເຄດງກາຮັດປົກຄືດ້ວຍວາງກາບອງແຕ່ລະຟ່າຍ ຄະຫຼາກກາຮັດຮ້ຽນນຸ່ມຈະຊັກຄານຂໍ້ເທິງຈິງ
ເພີ່ມຕົນຈາກຜູ້ແຄດງໃນຮ່ວ່າງກາຮັດ ຫຼືກາຍຫລັກກາຮັດກີໄດ້

ກາຮັດເຄດງກາຮັດປົກຄືດ້ວຍວາງກາຕາມວຽກສອງແລະວຽກສາມ ໃຫ້ນໍາຄວາມໃນຂໍ້ ๓๐
ນາໄຫັນກັບໂດຍອນໂລມ

ຂໍ້ ๓๒ ໃນກາຮັດປົກຄືທີ່ພິຈາຮັດແລະວິນິຈີ້ຍ ຄູ່ກຣມ ພຍານ ຜູ້ເກີ່ຍ້ອງ ທີ່ໄຟຜູ້
ໜີ້ແຈງຈະໃຫ້ຂອງເທິງຈິງຫົວໝາວນທີ່ແລ້ວເຕັກມີເປັນໜັງສື່ອກີໄດ້ ໂດຍຕ້ອງໄດ້ຮັບອນຸພາດຈາກຄະຫຼາກ
ກາຮັດຮ້ຽນນຸ່ມ

ຂໍ້ ๓๓ ໃນກາຮັດປົກຄືທີ່ພິຈາຮັດຮ້ຽນນຸ່ມນີ້ຈໍານາງເຮັດວຽກເອກສາຮ່ວມ
ທີ່ເກີ່ຍ້ອງຈາກນຸ່ມຄລໄດ້ ທີ່ໄຟເຮັດວຽກນຸ່ມຄລໄດ້ ຕລອດຈົນຂອງໄຫ້ສາດ ພັນກັນກາສອນສວານ
ໜ່ວຍຮາຍກາ ມ່ວນງານຂອງຮຽນ ຮັບວິສາກົງ ທີ່ຈະການສ່ວນທົ່ວອັນ ດຳເນີນກາຮັດໃຫ້ປະໂຍດນີ້
ແກ່ກາຮັດພິຈາຮັດໄດ້

ຄະຫຼາກກາຮັດຮ້ຽນນຸ່ມນີ້ຈໍານາງແຕ່ງຕົ້ນນຸ່ມຄລຫົວໝຸກຄລເພື່ອປົກຄືທີ່ຕາມທີ່
ນອນໜາຍ

ໃນກາຮັດປົກຄືກາຮັດຕາມຂໍ້ກໍາທັນດນີ້ໃຫ້ຄະຫຼາກກາຮັດຮ້ຽນນຸ່ມເປັນເຈົ້າພັນກັນກາສາມປະປະວັດ
ກຸ່ມໜາຍຂາຍງາ

ຂໍ້ ๓๔ ຄະຫຼາກກາຮັດຮ້ຽນນຸ່ມຈໍາສົ່ງການສ່ວນທີ່ກຳທັນດນີ້ໃຫ້ກາຮັດຮ້ຽນນຸ່ມເປັນເຈົ້າພັນກັນກາສາມປະປະວັດ
ກຸ່ມໜາຍທີ່ພິຈາຮັດວິນິຈີ້ຍ ທີ່ໄຟໄໝມີຄວາມຈຳເປັນແກ່ກາຮັດພິຈາຮັດວິນິຈີ້ຍ ທີ່ຈະທຳໄຫ້ຄືດລໍາເຊົາໂດຍໄມ່
ສົມຄວາມ

ຂໍ້ ๓๕ ໃນກາຮັດທີ່ຄະຫຼາກກາຮັດຮ້ຽນນຸ່ມທີ່ສົມຄວາມ ທີ່ໄຟໂດຍຄໍາຮ້ອງຂອງຄູ່ກຣມ ຄະຫຼາກກາຮັດ
ຮ້ຽນນຸ່ມຈໍາສົ່ງໃຫ້ມີການນຳສົນພຍານຫລັກສູານ ຕຽບສອບບັນທຶກ ເອກສາຮ່ວດຖານ ອົງສະບັບ
ໜ່ວຍງານໃນເວລາໄດ້ ພາຍໃນຫຼືກາຍຫລັກສູານທີ່ທຳການຄະຫຼາກກາຮັດຮ້ຽນນຸ່ມກີໄດ້

ຂໍ້ ๓๖ ຄະຫຼາກກາຮັດຮ້ຽນນຸ່ມນີ້ຈໍານາງໃນອັນທີຈະດຳເນີນກະບວນພິຈາຮັດແລະວິນິຈີ້ຍຈ່າວ່າ
ພຍານຫລັກສູານໄດ້ ທີ່ໄດ້ນາ ທີ່ໄຟນີ້ຢູ່ ທີ່ກູ່ກຣມນີ້ນຳນັ້ນ ຈະເກີ່ຍ້ອນປະເດັ່ນແລະເປັນອັນ
ເພີ່ມພອໃຫ້ຟິ້ນເປັນຍຸດື່ໄດ້ຫຼືໄມ່

การพิจารณา
คดีต่อเนื่อง

ข้อ ๓๗ การพิจารณาคดีของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญให้กระทำด้วยความรวดเร็วและต่อเนื่องจนกว่าจะเสร็จ เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัย เหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ หรือเหตุอื่นตามที่เห็นสมควร และจะสั่งเลื่อนการพิจารณาคดีออกไปได้

รายงานการพิจารณา
การลงลายมือชื่อใน
หนังสือของคณะกรรมการ
การวินิจฉัยประเด็น
แห่งคดี

ข้อ ๓๘ คณะกรรมการรัฐธรรมนูญเป็นผู้บันทึกรายงานการพิจารณาคดี

ข้อ ๓๙ ให้ประธานคณะกรรมการรัฐธรรมนูญหรือคุกคามรัฐธรรมนูญผู้ใดได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงลายมือชื่อในคำสั่ง ประกาศ ระเบียบ หรือหนังสืออื่นใดของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๔๐ การพิจารณาพิพากษาของคุกคามรัฐธรรมนูญ ให้วินิจฉัยทุกประเด็นที่คณะกรรมการรัฐธรรมนูญกำหนด จะคงออกเสียงในประเด็นใดประเด็นหนึ่งมิได้

ข้อ ๔๑ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมและให้กระบวนการเป็นไปด้วยความรวดเร็ว เที่ยงธรรม เมื่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญเห็นสมควร ให้นำบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ โดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดต่อข้อกำหนดนี้

หมวด ๓

การทำคำวินิจฉัยหรือคำสั่ง

การพิจารณา
พิพากษาและ
คำวินิจฉัย

ข้อ ๔๒ การพิจารณาพิพากษาของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญให้ทำเป็นคำวินิจฉัยคำวินิจฉัยของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญต้องประกอบด้วยความเป็นมาหรือคำก้าวaha สรุปข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการพิจารณา เหตุผลในการวินิจฉัยในปัจจุหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย และบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทยและกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง

ข้อ ๔๓ คุกคามรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นองค์คณะทุกคนจะต้องทำความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตนเป็นหนังสือ พร้อมแต่งด้วยว่าจาก่อนการลงมติ เมื่อการลงมติเสร็จสิ้น ให้คุกคามรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นองค์คณะจัดทำคำวินิจฉัยของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

การทำคำวินิจฉัยของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญความรวดเร็วนี้ องค์คณะอาจมอบหมายให้คุกคามรัฐธรรมนูญคนใดคนหนึ่งเป็นผู้จัดทำคำวินิจฉัยตามดิบของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญก็ได้

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง มีผลใช้บังคับเมื่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญอ่านให้คู่กรณีฟัง ถ้าคู่กรณีฝ่ายใดทราบนัดโดยชอบแล้วไม่มา ให้คุกคามคุกคามรัฐธรรมนูญก็ได้ อ่านโดยชอบแล้ว

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญและความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนต้นของคดีการรัฐธรรมนูญที่เป็นองค์คณฑ์ทุกคน ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การทำคำสั่งรับหรือ
ไม่รับคำร้อง

ข้อ ๔๕ คำสั่งของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญตามข้อ ๑๙ วรรคสอง ต้องประกอบด้วย
ความเป็นมาโดยย่อของคำร้อง ความเห็นประกอน และบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
และกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง การทำคำสั่งนี้ให้นำความในข้อ ๔๗ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม
เมื่อจัดทำคำสั่งเสร็จให้แจ้งผู้ร้องทราบ พร้อมปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ
ไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

หมวด ๔

บทสุดท้าย

บรรดาคดีที่ถัง
ในศาลรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๔๖ บรรดาบรรดาคดีหรือการใดที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการของศาลรัฐธรรมนูญก่อน
วันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งโอนมาอยู่ในอำนาจและความรับผิดชอบของคณะกรรมการ
รัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓๕ วรรคที่ ๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)
พุทธศักราช ๒๕๔๕ ให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญดำเนินการต่อไป

การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอันอยู่ในอำนาจและความรับผิดชอบของคณะกรรมการ
รัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาตามข้อกำหนดนี้ต่อไป เว้นแต่คณะกรรมการ
รัฐธรรมนูญจะเห็นสมควรกำหนดเป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

ปัญญา ถนนรอด

ประธานคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

แบบพิมพ์ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

แบบพิมพ์ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑ แบบพิมพ์ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีดังนี้

- (๑) คำร้องให้พิจารณาในใจฉบับ
- (๒) คำชี้แจงแก้ไขข้อกล่าวหา
- (๓) คำร้อง
- (๔) คำชี้แจง
- (๕) บันทึกถ้อยคำเขียนบันทึกเท็จจริงหรือความเห็น
- (๖) คำคัดค้าน
- (๗) คำแหลงการณ์ปีคดี
- (๘) หนังสือให้ยื่นคำชี้แจงแก้ไขข้อกล่าวหา
- (๙) หนังสือแจ้งผู้ถูกร้องให้ไปรับสำเนาคำร้อง
- (๑๐) หนังสือแจ้งยุ่งฉีด
- (๑๑) หนังสือเรียกเอกสาร หลักฐาน หรืออนุคคล
- (๑๒) ประกาศคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ
- (๑๓) บันทึกคำเบิกความพยาน
- (๑๔) รายงานการพิจารณาคดี

แบบพิมพ์ตามท้ายข้อกำหนดนี้ ให้ใช้ระยะเวลาพิมพ์ขนาด เอ ๔

ข้อ ๒ ผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง ผู้เกี่ยวข้อง หรืออนุคคลอื่นที่ประสงค์จะยื่นเอกสารต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ให้จัดทำตามแบบพิมพ์ตามข้อ ๑ (๑) ถึง ๑ (๗) แล้วแต่กรณี ผู้ยื่นสามารถจัดทำแบบพิมพ์ขึ้นเองได้โดยจัดทำด้วยน้ำหมึกหรือพลาสติกที่สามารถอ่านได้

ข้อ ๓ แบบพิมพ์ตามข้อ ๑ (๘) ถึง ๑ (๑๔) เป็นแบบพิมพ์สำหรับคณะตุลาการรัฐธรรมนูญใช้

(๑)
คำร้องให้พิจารณาвинิจฉัย

เรื่องพิจารณาที่...../.....

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ระหว่าง {
 เรื่อง .....
 ผู้ร้อง .....
 ผู้ถูกร้อง .....

ข้าพเจ้า ..... ผู้ร้อง

สัญชาติ ..... ตัวแทน่งหรืออาชีพ
เกิดวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ..... อายุ .....

อยู่บ้านเลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ถนน .....

ครอบครัว ..... ตำบล/แขวง ..... อำเภอ/เขต .....

จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ ..... โทรสาร .....

โดยมีข้อที่จริงและคำขอให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัย ดังต่อไปนี้

ข้อเท็จจริง

ข้อ ๑ .....

(ប្រព័ន្ធ)

(ใบต่อ)

คำขอให้พิจารณาวินิจฉัย

ขอให้พิจารณาวินิจฉัยดังนี้

๑.

ข้าพเจ้าได้เขียนคำร้องให้พิจารณาวินิจฉัย พร้อมสำเนาคำร้องและเอกสารประกอบโดยข้อความ
ถูกต้องเป็นอย่างเดียวกันมาด้วยจำนวน ๑๕ ชุด

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ร้อง

(๒)
คำขอเมืองแก้ข้อกล่าวหา

เรื่องพิจารณาที่...../.....

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

ระหว่าง {
..... ผู้ร้อง
..... ผู้ถูกฟ้อง}

เรื่อง.....
.....

ข้าพเจ้า..... ผู้ถูกฟ้อง

สัญชาติ..... ตำแหน่งหรืออาชีพ.....

เกิดวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... อายุ.....

อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน.....

ครอบครัว..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....

ข้าพเจ้าได้ทราบคำร้องให้พิจารณาในข้อบังคับของผู้ร้องโดยตลอดแล้ว ขอขึ้นเงื่อนต่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญเพื่อ
พิจารณา มีข้อความตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑ .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

-ତାତ୍କାଳୀନ-

(ପୃଷ୍ଠା ୧୦)

(ใบต่อ)

เพราะະນັນ ຂອໃກະຄະດູລາກາຮ້ຽຮ່ຽມນູ້ພິຈາຮ່າວິນີຈົບຊື້າດ ດັ່ງນີ້

ຫຸ້ອ ๑ .....

ຈັກເຈົ້າໄດ້ຢືນຄໍາຢືນເກີ້ຂໍ້ແງກໍຂໍອກລ່າວ່າ ພ້ອມສໍາເນາຄຳຢືນເກີ້ຂໍ້ແງກໍຂໍອກລ່າວ່ານະເອກສາຮປະກອນ
ໂດຍຂໍ້ອຄວາມຖຸກທົ່ວເປັນອ່າງເດືອນນາດ້ວຍຈຳນວນ ๑៥ ຊຸດ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ຜູ້ດູກຮ້ອງ

(๑)
คำร้อง

เรื่องพิจารณาที่...../.....

คณะกรรมการวัชรกรรมมูล

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. ....

ระหว่าง

{ ..... ผู้ร้อง¹
..... ผู้ถูกร้อง²

เรื่อง.....
.....

ข้าพเจ้า.....

สัญชาติ..... ตำแหน่งหรืออาชีพ.....

เกิดวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... อายุ.....

อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน.....

ครอบครัว/ซอย..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....

เกี่ยวข้องกับเรื่องพิจารณา เป็น.....

ขออภัยคำร้องมีข้อความตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(ใบต่อ)

-๓๖-

(ใบต่อ)

จังขอให้คณฑุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาอนุญาต ดังนี้

๑.....

ข้าพเจ้าได้ยื่นคำร้อง พร้อมสำเนาคำร้องและเอกสารประกอบโดยขอความถูกต้องเป็นอย่าง
เดียวกันมาด้วยจำนวน ๑๕ ชุด

(ลงชื่อ) .....

(.....)

(๔)
คำขอ

เรื่องพิจารณาที่...../.....

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ระหว่าง { ..... ผู้ร้อง .....
..... ผู้ถูกร้อง

เรื่อง .....
.....

ข้อหา.....

สัญชาติ ..... คำแห่งหรืออาชีพ .....

เกิดวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ..... อายุ .....

อยู่บ้านเลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ถนน .....

ครอบครอง ..... ตำแหน่ง/衔 ..... อุปกรณ์/เขต .....

ห้องวัด ..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ ..... โทรสาร .....

เกี่ยวข้องกับเรื่องพิจารณา เป็น .....

ขอขึ้นคำชี้แจงมีข้อความตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑. ....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

-๓๔--

(ใบต่อ)

(ใบต่อ)

จึงชี้แจงมาเพื่อโปรดทราบ พร้อมนี้ได้ยื่นสำเนาคำชี้แจง โดยข้อความถูกต้องเป็นอย่างเดียวกัน
มาด้วย จำนวน ๑๕ ชุด

(ลงชื่อ).....

(.....)

(๕)

บันทึกถ้อยคำเขียนข้อเท็จจริงหรือความเห็น

เรื่องพิจารณาที่...../.....

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ระหว่าง { ..... ผู้ร้อง .....
..... ผู้ถูกร้อง

เรื่อง .....
.....

๑. ข้าพเจ้าชื่อ ..... นามสกุล .....

๒. เกิดวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ..... อายุ ..... ปี

๓. ตำแหน่งหรืออาชีพ .....
สถานที่ติดต่อ .....

๔. อัญมณีเลขที่ ..... หน้าที่ ..... ชนน .....

ครรภ/ซอย ..... ตำบล/แขวง ..... อำเภอ/เขต .....

จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ ..... โทรสาร .....

เกี่ยวข้องบันทึกเรื่องพิจารณา เป็น .....

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำเขียนข้อเท็จจริงหรือความเห็นตามที่คณะกรรมการรัฐธรรมนูญกำหนด
ดังนี้
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(ໄປຕ່ອ)

(ใบค่อ)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้อ่านข้อเท็จจริงหรือความเห็นดังกล่าวข้างต้น ถูกต้องเป็น
ความจริง

(ลงชื่อ) .....

(.....)

พยานผู้ให้ถ้อยคำ

(๖)
คำตัดสิน

เรื่องพิจารณาที่...../.....

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

ระหว่าง {
ผู้ร้อง^{.....}
ผู้ถูกฟ้อง^{.....}

เรื่อง.....
.....

๑. ข้าพเจ้าชื่อ..... นามสกุล.....

๒. เกิดวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... อายุ..... ปี.....

๓. ตำแหน่งหรืออาชีพ.....
สถานที่ติดต่อ.....

๔. อัญมณีเลขที่..... หน้าที่..... ถนน.....

ตรอก/ซอย..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....

เกี่ยวข้องกับเรื่องพิจารณา เมื่อ.....

ข้าพเจ้าขอตัดสินบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงหรือความเห็นของ..... พยาน
ผู้ให้ถ้อยคำ ลงบันทึกที่ ..... ไว้ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

-๔๔-

(ใบต่อ)

(ใบต่อ)

ข้าพเจ้าได้ยื่นคำคัดค้าน พร้อมสำเนาคำคัดค้านโดยขอความถูกต้องเป็นอย่างเดียวกันมาด้วย
จำนวน ๑๕ ชุด

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ผู้คัดค้าน

(๑)
ทำเดลงการณ์ปีคดี

เรื่องพิจารณาที่...../.....

คณะกรรมการวัสดุธรรมนูญ

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ระหว่าง { ..... ผู้ร้อง .....
..... ผู้ถูกฟ้อง

เรื่อง .....
.....

ข้าพเจ้า.....

สัญชาติ..... ตัวแทนหรืออาชีพ .....

เกิดวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ..... อายุ .....

อยู่บ้านเลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ถนน .....

ตรอก/ซอย ..... ตำบล/แขวง ..... อำเภอ/เขต .....

จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ ..... โทรสาร .....

เกี่ยวข้องกับเรื่องพิจารณา เป็น .....

ขอขึ้นค่าແเดลงการณ์ปีคดี มีข้อความตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑. ....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(ใบต่อ)

(ในต่อ)

จึงขอให้คณะกรรมการวัชชารัตนนุญ เดิมโปรดพิจารณาตามที่ได้มีคำแฉลงการณ์ปีคดีเดือนี้ด้วย
พร้อมนี้ได้ยื่นสำเนาคำแฉลงการณ์ปีคดีโดยข้อความถูกต้องเป็นอย่างเดียวกันมาด้วย จำนวน ๑๕ ชุด

(ลงชื่อ) .....

(.....)

(๔)

หนังสือให้ยื่นคำขอเงินเดือนก็อกล่าหา

เรื่องพิจารณาที่...../.....

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ระหว่าง { ..... ผู้ร้อง .....
 ..... ผู้ถูกร้อง .....

เรื่อง .....
 .....
 .....

ถึง .....
 อัญชันเลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ถนน .....
 ตรอก/ซอย ..... ตำบล/แขวง ..... อีก .....
 จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ ..... โทรสาร .....

ด้วยผู้ร้องได้ยื่นคำร้องให้พิจารณาในจัดการเมืองผู้ถูกร้องต่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ
มีข้อความตามสำเนาคำร้องขอให้พิจารณาในจัดซื้อ ได้ส่งมาพร้อมกับหนังสือนี้แล้ว

จึงให้ท่านทำคำขอเงินเดือนก็อกล่าหาขึ้นต่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ภายใต้.....
นับแต่วันได้รับหนังสือนี้

(.....)

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

โกร.....

โกรสาร.....

(๖)

หนังสือแจ้งผู้ถูกร้องให้ไปรับสำเนาคำร้อง

เรื่องพิจารณาที่...../.....

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ระหว่าง { ผู้ร้อง .....
..... ผู้ถูกร้อง

เรื่อง .....

ถึง .....

อยู่บ้านเลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ถนน .....

ตรอก/ซอย ..... ตำบล/แขวง ..... อำเภอ/เขต .....

จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ ..... โทรสาร .....

ด้วยผู้ร้องได้เขียนคำร้องให้พิจารณาใน枕ยกรฟีของผู้ถูกร้องต่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ มีคำขอ
โดยย่อ .....

จึงให้ท่านไปรับสำเนาคำร้องเพื่อทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ณ ที่ทำการคณะกรรมการ
รัฐธรรมนูญ ในวัน เวลาทำการ ภายใน ..... นับแต่วันได้รับหนังสือแจ้งนี้

( )

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

โทร.....

โทรสาร.....

(๑๐)
หนังสือแจ้งคู่กรณี

เรื่องพิจารณาที่...../.....

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

ระหว่าง {
ผู้ร้อง
คู่กรณี

เรื่อง.....

ถึง.....

อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน.....

ตรอก/ซอย..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....

ตามที่ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องให้พิจารณาในที่ยกร้องของผู้ร้องต่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญความ
ละเอียดตามเงื่อนไขด้านนี้

ชิงแจ้งมาข้างท่านเพื่อทราบ

( )

คุณการรัฐธรรมนูญ

โภร.....
โภรสาร.....

(๑)

หนังสือเรียนภาษา หลักฐาน หนังสือคด

เรื่องพิจารณาที่...../.....

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ระหว่าง	.....	ผู้ร้อง
	.....	ผู้กล่าว

เรื่อง.....

ถึง.....

อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน.....

ตรอก/ซอย..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....

คำยกคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ.....

พระองค์นี้เป็นเพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาจึงให้.....

ต่อกคณะกรรมการรัฐธรรมนูญภายใต้..... พั้นที่ เป็นไป

ตามข้อกำหนดคณะกรรมการรัฐธรรมนูญว่าด้วยองค์คณะในการพิจารณาพิพากษา วิธีพิจารณา และ
การทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๔๔

(.....)

ศาลรัฐธรรมนูญ

โทร.....

โทรสาร.....

(๑๒)

ประกาศคณาจารย์ธรรมนูญ

เรื่องพิจารณาที่...../.....

ประกาศคณาจารย์ธรรมนูญ

ระหว่าง {

ผู้ร้อง

ผู้กล่าว

เรื่อง .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประกาศ ณ วันที่ ..... พ.ศ. ....

( )

คุณการรัฐธรรมนูญ

(๑)

บันทึกความพากย์

เรื่องพิจารณาที่...../.....

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ระหว่าง { .....
ผู้ร้อง .....
ผู้ถูกร้อง .....

เรื่อง .....
.....

ข้อพิจารณาได้ปฏิญาณตนแล้ว

๑. ข้าพเจ้าชื่อ ..... นามสกุล .....
๒. เกิดวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ..... อายุ ..... ปี
๓. ตำแหน่งหรืออาชีพ .....
สถานที่ติดต่อ .....
.....
๔. อัญชานเลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ถนน .....
ครอก/ซอย ..... ตำบล/แขวง ..... อำเภอ/เขต .....
จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ ..... โทรสาร .....
เที่ยวข่องกับเรื่องพิจารณา เป็น.....

ข้าพเจ้าขอเบิกความเป็นพยานตามที่คณะกรรมการรัฐธรรมนูญดำเนินการบันทึกด้วย
เครื่องบันทึกเสียงและเครื่องบันทึกภาพและเสียง หรือ..... ไว้แล้ว ถูกต้องเป็นความจริง/อ่านแล้ว

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

พยาน

(๑๔)

รายงานการพิจารณาคดี

เรื่องพิจารณาที่...../.....

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ระหว่าง { .....
ผู้ร้อง .....
ผู้ถูกร้อง .....

เรื่อง .....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

( )

ເຊື່ອກພິຈາລະນາທີ ..... : .....

ວັນທີ.....

(.....)

(.....)

(.....)

(.....)

(.....)

(.....)

(.....)

(.....)

ตราประทับคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

ตราประทับคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

ลักษณะของตราประทับ

เป็นดวงตรารูปกลมมีขอบสองชั้น

องค์ประกอบของตราประทับ

วงกลมชั้นใน ตรงกลางมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยประดิษฐาน อุบัติพานส่องชั้น เนื้องบนมีพระคุลพาห์ (ซึ่งหมายถึงความสุจริต ยุติธรรม และความเฉลียวจราจรถลั่กแหลมในการปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบ) สิดตอยู่ เนื้องล่างมีช่อชัยพุกย์ (ซึ่งหมายถึงการบรรรฤกผลสำเร็จ อันประกอบด้วยเกียรติศักดิ์) รองรับ และมีลายกันก้านขดประกอบ อุ่งสองข้าง

วงกลมชั้นนอก ให้ช่อชัยพุกย์ของวงกลมชั้นใน เป็นอักษรข้อความว่า “คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ” และคันด้าขดออกประจำมหัวท้าย

๕

สีแดงชาด ใช้เป็นสีพื้น หมายถึง อำนาจอันชอบธรรมตามบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สีทอง ให้เป็นสีสำหรับองค์ประกอบของตราประทับ หมายถึง ความรุ่งเรือง มีศักดิ์ศรี ส่งงานสูงส่ง
(ไม่จำกัดขนาด)

ระเบียบคณะกรรมการรัฐธรรมนูญว่าด้วยการรักษาพระบรมราชโองการ
และความเรียบร้อยในที่ทำการหรือบิเวณที่ทำการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ
และการเข้าฟังการไต่สวนของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๕

ระเบียบคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการรักษาและเปลี่ยนความเรียบร้อยในที่ทำการหรือบิเวณที่ทำการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ
และการเข้าฟังการไต่สวนของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

พ.ศ. ๒๕๔๕

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๓ แห่งข้อกำหนดคณะกรรมการรัฐธรรมนูญว่าด้วยองค์คณะ
ในการพิจารณาพิพากษา วิธีพิจารณา และการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๔๕ คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ
จึงกำหนดระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการรัฐธรรมนูญว่าด้วยการรักษาและเปลี่ยน
ความเรียบร้อยในที่ทำการหรือบิเวณที่ทำการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญและการเข้าฟังการไต่สวนของ
คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“สื่อมวลชน” หมายความว่า เจ้าของ หรือบรรณาธิการ หรือผู้แทนของหนังสือพิมพ์ สถานี
วิทยุกระจายเสียงหรือสถานีวิทยุโทรทัศน์แล้วแต่กรณี

หมวด ๑

การเข้ามาในที่ทำการหรือบิเวณที่ทำการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๔ บุคคลภายนอกที่จะเข้ามาในที่ทำการหรือบิเวณที่ทำการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ
หรือห้องพิจารณา ต้องแต่งกายให้สุภาพ ประพฤติดนิ่งให้เรียบร้อย ห้ามส่งเสียงดัง หรือกระทำการอื่นใด
อันก่อให้เกิดความไม่เรียบร้อยในที่ทำการหรือบิเวณที่ทำการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ หรือห้อง
พิจารณา

ข้อ ๕ บุคคลอื่นซึ่งมิใช่คุกการรัฐธรรมนูญหรือเจ้าหน้าที่ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
เมื่อมำติดต่อราชการและหน่วยงานกิจที่ต้องปฏิบัติแล้ว ให้ออกไปจากที่ทำการหรือบิเวณที่ทำการคณะกรรมการ
รัฐธรรมนูญ

ข้อ ๖ ห้ามนำอาวุธทุกชนิดเข้ามาในที่ทำการหรือบริเวณที่ทำการคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ถ้ามีอาชญาคิตัวมาจะต้องเก็บหรือฝากไว้ที่อื่นเสียก่อนที่จะเข้ามาในที่ทำการคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ เว้นแต่เจ้าพนักงานตำรวจที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการรัฐธรรมนูญยื่นเป็นที่ทราบ ผู้เข้าไปห้องประพฤติตนให้เรียนร้อยและมีสัมมาคาระและอยู่ในบริเวณที่จัดไว้

ข้อ ๗ ห้องพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญยื่นเป็นที่ทราบ ผู้เข้าไปห้องประพฤติตนให้เรียนร้อยและมีสัมมาคาระและอยู่ในบริเวณที่จัดไว้

หมวด ๒

การเข้าฟังการไต่สวนของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๘ ผู้ที่ประสงค์จะเข้าฟังการไต่สวนของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ต้องนำบัตรประจำตัวประชาชนมาแลกบัตรเข้าฟังการไต่สวน และให้ระบุชื่อ ชื่อสกุล พร้อมลงลายมือชื่อในสมุดที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจัดไว้

เลขานุการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ได้รับมอบหมายมีอำนาจพิจารณาและออกบัตรอนุญาตให้ตามที่เห็นสมควรและบัตรอนุญาตนี้ ให้ใช้ได้เฉพาะวันที่มีการไต่สวนของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๙ ผู้แทนสื่อมวลชนโดยชอบเดินทางเข้าฟังการไต่สวนของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ให้ทำเป็นหนังสือโดยระบุเลขเรื่องพิจารณา ชื่อเรื่องพิจารณา วันเวลาที่นัดพิจารณา และระบุชื่อ ชื่อสกุลของผู้แทนที่จะเข้าฟังการไต่สวนนั้น

เมื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้แทนดังกล่าวรับบัตรอนุญาตเข้าฟังการไต่สวนของสื่อมวลชนโดยเลขานุการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาออกบัตรอนุญาต และลงลายมือชื่อในสมุดที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจัดไว้

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานใด หรือคณะบุคคลใด ขอเข้าฟังการไต่สวนพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษานั้น ให้เลขานุการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ได้รับมอบหมายมีอำนาจพิจารณาและอนุญาตตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๑ ห้ามมิให้ผู้เข้าฟังการไต่สวนของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญแสดงกริยาไม่เรียบร้อยหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนหรือขัดขวางการไต่สวนของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ทั้งต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญโดยเคร่งครัดด้วย

ข้อ ๑๒ บัตรอนุญาตตามข้อ ๙ ข้อ ๕ และข้อ ๑๐ เอกซิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
หรือผู้ได้รับมอบหมายจะสั่งถอนเสียเมื่อใดก็ได้

ข้อ ๑๓ ห้ามมิให้นำสัตว์ เครื่องมือสื่อสาร วัตถุ หรือสิ่งของที่น่าจะเป็นอันตราย หรือก่อ
ความเดือดร้อนรำคาญแก่นบุคคลเข้ามาในห้องพิจารณา

ข้อ ๑๔ การถ่ายภาพ การถ่ายทำภาพยันต์ การบันทึกภาพหรือเสียง หรือการกระทำอย่างอื่น^๑
ในท่านองเดียวกันในการพิจารณาคดีของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้ เว้นแต่ได้รับอนุญาต
จากคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ แต่ต้องมั่นคงร่วมมิให้เป็นที่เสื่อมเสีย หรือกระทบกระเทือน
ต่อการพิจารณาคดี หรือต่อผู้กราฟหรือบุคคลใด

ข้อ ๑๕ การถ่ายภาพ การถ่ายทำภาพยันต์ การบันทึกภาพหรือเสียง หรือการกระทำอย่างอื่น^๑
ในท่านองเดียวกันในบริเวณที่ทำการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญและในห้องพิจารณา ก่อนหรือหลัง
การไต่สวนและการพิจารณาพิพากษา ให้กระทำได้มิได้รับอนุญาตจากเลขานุการสำนักงาน
ศาลรัฐธรรมนูญแล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

ปัญญา ถนนรอด

ประธานคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

ห้องสมุดศาลรัฐธรรมนูญ

0010403

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
326 ถนนชัยรัตน์ แขวงวังบูรพาภิรมย์
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200
โทร. 0 2623 9600 โทรสาร 0 2623 9639
www.concourt.or.th

